

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów oraz o zmianie innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. Nr 149, poz. 703, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustawa reguluje ustanawianie zastawu rejestrowego, prawa i obowiązki zastawcy i zastawnika, zaspakajanie zastawnika oraz prowadzenie rejestru zastawów.”;

2) w art. 2:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do ustanowienia zastawu rejestrowego jest wymagana umowa o ustanowienie tego zastawu (umowa zastawnicza) między osobą uprawnioną do rozporządzania przedmiotem zastawu (zastawcą) a wierzycielem (zastawnikiem) oraz wpis do rejestru zastawów.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do ustanowienia zastawu rejestrowego zabezpieczającego wierzytelności z tytułu dłużnych papierów wartościowych emitowanych w serii, zamiast umowy, o której mowa w ust. 1, jest wymagana

umowa zastawnicza między zastawcą i administratorem zastawu, o którym mowa w art. 4 ust. 3.”;

3) w art. 3:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Umowa zastawnicza powinna być pod rygorem nieważności zawarta na piśmie. Do umów o ustanowienie zastawu rejestrowego na wierzytelnościach i prawach nie stosuje się przepisów o formie pisemnej szczególnej określonej w odrębnych przepisach.”,

b) w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wierzytelność zabezpieczoną zastawem – przez oznaczenie stosunku prawnego, z którego ta wierzytelność wynika lub może wynikać, oraz najwyższej sumy zabezpieczenia.”,

c) uchyla się ust. 3;

4) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. 1. W razie zabezpieczenia wierzytelności z tytułu wspólnego udzielenia kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji lub akredytywy przez dwóch lub więcej wierzycieli, a także przeniesienia części wierzytelności zabezpieczonej zastawem rejestrowym na inną osobę, albo wierzytelności objętej układem w postępowaniu upadłościowym lub naprawczym, jeden z wierzycieli wskazany w umowie zawartej z pozostałymi wierzycielami lub w układzie może być upoważniony do zabezpieczenia zastawem rejestrowym wierzytelności przysługujących pozostałym wierzycielom i do wykonywania we własnym imieniu, ale na ich rachunek, praw

i obowiązków zastawnika wynikających z umowy zastawniczej i przepisów prawa (administrator zastawu).

2. Zastaw zabezpieczający wierzytelności z tytułu dłużnych papierów wartościowych emitowanych w serii może być ustanowiony na rzecz wszystkich wierzycieli bez imiennego ich wskazania.
3. W przypadku zastawu, o którym mowa w ust. 2, jest obowiązkowe ustanowienie administratora zastawu, na podstawie umowy między emitentem i administratorem zastawu. Administrator zastawu nie musi być wierzycielem z tytułu dłużnych papierów wartościowych emitowanych w serii.”;

5) uchyla się art. 6;

6) w art. 7:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedmiotem zastawu rejestrowego mogą być rzeczy ruchome i zbywalne prawa majątkowe, z wyjątkiem:

- 1) wierzytelności i praw mogących być przedmiotem hipoteki,
- 2) statków morskich oraz statków w budowie mogących być przedmiotem hipoteki morskiej.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zastaw rejestrowy może być ustanowiony także wówczas, gdy zastawca nabędzie przedmiot zastawu w przyszłości. Obciążenie zastawem rejestrowym takiego przedmiotu zastawu staje się

skuteczne z chwilą jego nabycia przez zastawcę.”;

7) w art. 9:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli rzecz ruchoma obciążona zastawem rejestrowym stała się częścią składową nieruchomości, zastaw rejestrowy wygasa. Jeżeli rzecz ruchoma wchodząca w skład zbioru rzeczy ruchomych, obciążona zastawem rejestrowym, stała się częścią składową nieruchomości, zastaw rejestrowy wygasa w stosunku do tej rzeczy.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do składników statku w budowie obciążonych zastawem rejestrowym po wpisaniu statku w budowie do rejestru okrętowego.”;

8) w art. 14 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie zbycia lub obciążenia przedmiotu zastawu rejestrowego wbrew zastrzeżeniu, o którym mowa w ust. 1, zastawnik może żądać natychmiastowego zaspokojenia wierzytelności zabezpieczonej tym zastawem.”;

9) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. 1. Przeniesienie zastawu rejestrowego może być dokonane tylko wraz z przeniesieniem wierzytelności zabezpieczonej tym zastawem. Przeniesienie zastawu rejestrowego jest skuteczne od daty wpisu nabywcy do rejestru zastawów.

2. Przeniesienie zastawu przysługującego administratorowi zastawu jest skuteczne od chwili

wpisu nowego zastawnika upoważnionego do pełnienia funkcji administratora zastawu zgodnie z art. 4 ust. 1.”;

10) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. 1. Wygaśnięcie wierzytelności zabezpieczonej zastawem rejestrowym powoduje wygaśnięcie zastawu, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Zastaw rejestrowy nie wygasa, jeżeli umowa zastawnicza tak stanowi i określa co najmniej:

1) stosunek prawny, z którego wynika lub może wynikać nowa wierzytelność,

2) termin, w którym powinien powstać nowy stosunek prawny, nie dłuższy jednak niż 6 miesięcy od dnia wygaśnięcia wierzytelności zabezpieczonej zastawem,

3) najwyższą sumę zabezpieczenia dla nowej wierzytelności, przy czym suma ta nie może być wyższa od ujawnionej w rejestrze.

3. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, nie powstanie stosunek prawny, z którego wynika nowa wierzytelność zabezpieczona zastawem rejestrowym, zastaw rejestrowy wygasa z upływem tego terminu, a zastawnik ma obowiązek niezwłocznego dokonania czynności do wykreślenia zastawu z rejestru zastawów.

4. W przypadku określonym w ust. 3, wniosek o wykreślenie zastawu może złożyć zastawnik lub zastawca, który jest obowiązany złożyć pisemne oświadczenie zastawnika o wyrażeniu zgody na wykreślenie zastawu.”;

11) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. Zastaw rejestrowy wygasa i podlega wykreśleniu z rejestru zastawów po upływie dwudziestu lat od chwili wpisu, chyba że strony postanowią o utrzymaniu zastawu na czas dalszy, nie dłuższy niż dziesięć lat, i do rejestru zastawów zostanie złożona zmiana umowy zastawniczej. Sąd dokonuje wykreślenia z urzędu.”;

12) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. 1. W przypadku wygaśnięcia zastawu rejestrowego podlega on wykreśleniu z rejestru zastawów.

2. Wykreślenie zastawu rejestrowego z rejestru zastawów powoduje wygaśnięcie zastawu, o ile zastaw nie wygasł wcześniej.

3. Zastaw rejestrowy podlega wykreśleniu z rejestru zastawów na wniosek:

1) zastawnika,

2) zastawcy, który dołącza do wniosku pisemne oświadczenie zastawnika o wygaśnięciu wierzytelności zabezpieczonej zastawem rejestrowym lub zrzeczeniu się tego zabezpieczenia albo prawomocny wyrok sądu ustalający wygaśnięcie zastawu rejestrowego,

3) osoby, która nabyła przedmiot zastawu rejestrowego i która dołączyła do wniosku:

a) oświadczenie zastawnika o wyrażeniu zgody na wykreślenie zastawu rejestrowego z rejestru zastawów albo

b) zaświadczenie komornika lub innego organu egzekucyjnego o nabyciu

przedmiotu zastawu rejestrowego w postępowaniu egzekucyjnym, albo

c) zaświadczenie sędziego komisarza o nabyciu przedmiotu zastawu rejestrowego w postępowaniu upadłościowym, albo

d) prawomocne orzeczenie stwierdzające nieistnienie zastawu rejestrowego lub wskazała jego oznaczenie, gdy nie była stroną w sprawie.”;

13) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. Wierzytelność zabezpieczona zastawem rejestrowym podlega zaspokojeniu z przedmiotu tego zastawu z pierwszeństwem przed innymi wierzytelnościami, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.”;

14) po art. 21 dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Art. 21a. Od chwili zajęcia przedmiotu zastawu rejestrowego przez komornika lub inny organ egzekucyjny zastawnik nie może podejmować czynności mających na celu zaspokojenie na podstawie przepisów art. 22-27.”;

15) w art. 22:

a) w ust. 1:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przedmiotem zastawu rejestrowego są rzeczy, wierzytelności i prawa lub zbiory rzeczy lub praw stanowiące całość gospodarczą, a strony w umowie zastawniczej ściśle oznaczyły wartość przedmiotu zastawu albo określiły spo-

sób ustalenia jego wartości dla zaspokojenia zastawnika,”

– dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) przedmiotem zastawu rejestrowego jest wierzytelność z rachunku bankowego.”

b) w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) pobrania przez zastawnika prowadzącego rachunek bankowy środków znajdujących się na tym rachunku w przypadku określonym w ust. 1 pkt 4.”;

16) w art. 24 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, warunki, tryb i koszty przeprowadzenia sprzedaży, o której mowa w ust. 1, mając na uwadze przedmiot zastawu rejestrowego, interesy zastawnika i zastawcy oraz bezpieczeństwo obrotu.”;

17) w art. 25 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Jeżeli przedmiotem zastawu rejestrowego jest zbiór rzeczy ruchomych lub praw, stanowiący całość gospodarczą, a wierzytelność zabezpieczona stała się wymagalna, zastawnik może w pisemnym zawiadomieniu żądać od zastawcy zabezpieczenia roszczeń przez przeprowadzenie spisu z natury składników majątkowych przedmiotu zastawu rejestrowego, w sposób określony przez strony umowy zastawniczej.

5. Od chwili zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1 i 4, zastawca nie może bez zgody zastawnika rozporządzać przedmiotem zastawu ani jego składnikami majątkowymi.”;

18) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. 1. Jeżeli zastaw rejestrowy ustanowiono na zbiorze rzeczy lub praw, stanowiącym całość gospodarczą, a umowa zastawnicza dopuszcza zaspokojenie zastawnika z dochodów przedsiębiorstwa zastawcy, przedsiębiorstwo to może być przejęte w zarząd. W umowie zastawniczej należy określić wymogi, jakie powinien spełniać zarządca takiego przedsiębiorstwa. Zarząd może być również wykonywany przez zastawnika.

2. Jeżeli umowa zastawnicza nie stanowi inaczej, do zarządu nad przedsiębiorstwem zastawcy stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o egzekucji przez zarząd przymusowy, przy czym zastawnik jest odpowiedzialny solidarnie z zarządcą za szkody wyrządzone zastawcy przez zarządcę.

3. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w ust. 1, może być na żądanie zastawnika wydierżawione w celu zaspokojenia jego wierzytelności z czynszu, jeżeli umowa zastawnicza tak stanowi. W umowie zastawniczej można zastrzec, że do zawarcia umowy dzierżawy jest potrzebna zgoda zastawnika. Jeżeli na podstawie umowy zastawniczej do zawarcia umowy dzierżawy upoważniony jest zastawnik, przed zawarciem umowy dzierżawy powinien on udostępnić zastawcy projekt umowy dzierżawy. Zastawnik jest odpowiedzialny solidarnie z dzierżawcą za szkody wyrządzone zastawcy przez dzierżawcę.”;

19) uchyla się art. 28;

20) uchyla się rozdział 7;

21) w art. 36:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W sprawach o wpis do rejestru zastawów według przepisów ustawy jurysdykcja krajowa jest wyłączna.”,

b) uchyla się ust. 2;

22) w art. 39:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sąd dokonuje wpisu do rejestru zastawów na wniosek zastawnika lub zastawcy, chyba że przepis szczególny przewiduje wpis z urzędu. Do wniosku należy dołączyć umowę zastawniczą albo umowę, z której wynika nabycie przedmiotu zastawu wraz z zastawem rejestrowym, albo nabycie udziału we współwłasności przedmiotu zastawu, albo nabycie wierzytelności zabezpieczonej zastawem rejestrowym lub jej części lub inny dokument stanowiący podstawę wpisu.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Wnioski składane drogą elektroniczną powinny być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym za pomocą kwalifikowanego ważnego certyfikatu. W aktach przechowywane są wydruk tych wniosków i załączniki dokumentów wraz ze wskazaniem osób, które je podpisały.”,

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Urzędowe formularze są udostępniane w siedzibach sądów oraz na stronie internetowej Minis-

terstwa Sprawiedliwości.”;

23) w art. 40:

a) w ust. 1:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) imię i nazwisko (nazwę), właściwy powszechny numer identyfikacyjny oraz miejsce zamieszkania (siedzibę) i adres zastawcy, zastawnika oraz dłużnika niebędącego zastawcą; w przypadku gdy zastawca, zastawnik lub dłużnik posiada miejsce zamieszkania (siedzibę) poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wpisuje się ponadto adres dla doręczeń w Polsce,”

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) oznaczenie najwyższej sumy zabezpieczenia i waluty, w której jest wyrażona,”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rozpoznając wniosek o wpis, sąd bada jedynie treść i formę wniosku oraz dokumentów stanowiących podstawę wpisu w zakresie danych podlegających wpisowi. Sąd oddala wniosek o wpis, jeżeli treść dokumentów stanowiących jego podstawę oczywiście narusza prawo.”;

24) w art. 41:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wpis do rejestru zastawów polega na wprowadzeniu do rejestru danych zawartych w postanowieniu sądu niezwłocznie po jego wydaniu. Jednak wykreślenie zastawu rejestrowego następuje po uprawomocnieniu się postanowienia, chyba że wniosek o wykreślenie złożył zastawnik.”

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. W przypadku określonym w art. 18 ust. 2 oraz w razie złożenia umowy ustanawiającej administratora zastawu lub innych umów i dokumentów niezwiązanych ze zmianą danych w rejestrze – sąd rejestrowy na podstawie postanowienia załącza dokumenty lub dane do właściwych akt.

2b. Postanowienie w przedmiocie wpisu sąd doręcza na adres zamieszkania (siedziby) lub adres dla doręczeń ujawniony w rejestrze. O zmianie adresu należy zawiadomić sąd, o czym sąd poucza przy pierwszym doręczeniu. W razie braku powiadomienia sądu o zmianie adresu, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 2, doręczenie dokonane w sposób określony w zdaniu pierwszym uważa się za skuteczne.”;

25) po art. 41 dodaje się art. 41a w brzmieniu:

„Art. 41a. W razie dokonania wpisu zastawu rejestrowego na cywilnym statku powietrznym lub prawach własności przemysłowej, sąd niezwłocznie przesyła do organu prowadzącego rejestr cywilnych statków powietrznych lub organu prowadzącego rejestr danego prawa własności przemysłowej odpis postanowienia o wpisie zastawu rejestrowego wraz z nadanym numerem pozycji rejestru zastawów, celem ujawnienia tego zastawu we właściwym rejestrze.”;

26) w art. 42:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Centralna informacja o zastawach rejestrowych

może również udzielać informacji, wydawać odpisy i zaświadczenia z rejestru zastawów drogą elektroniczną.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Odpisy i zaświadczenia wydane w formie papierowej przez centralną informację o zastawach mają moc dokumentów urzędowych wydawanych przez sąd.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Skarb Państwa, państwowe jednostki organizacyjne, jednostki samorządu terytorialnego oraz związki międzygminne i związki powiatów, których zadanie nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej, nie ponoszą opłat, o których mowa w ust. 4.”;

27) po art. 43 dodaje się art. 43a w brzmieniu:

„Art. 43a. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, warunki organizacyjno-techniczne składania wniosków i załączników, udzielania informacji, wydawania odpisów i zaświadczeń drogą elektroniczną, a także doręczania tą drogą pism i dokumentów przez sąd oraz centralną informację rejestru zastawów, kierując się potrzebą ułatwienia i upowszechnienia dostępu do rejestru zastawów.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 67 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Ustanowienie zastawu rejestrowego na patencie jest skuteczne z chwilą wpisu do rejestru zastawów i podlega ujawnieniu w rejestrze patentowym.”;

2) w art. 162 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prawo ochronne na znak towarowy jest zbywalne i podlega dziedziczeniu. Przepisy art. 67 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.⁴⁾) w art. 38 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Z zastrzeżeniem ust. 1a, okoliczność podlegająca wpisowi do rejestru statków jest skuteczna wobec osób trzecich, gdy została wpisana do rejestru.”;

2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Zastaw rejestrowy na statkach powietrznych jest skuteczny z chwilą wpisu do rejestru zastawów i podlega ujawnieniu w rejestrze statków.”.

Art. 4. 1. W postępowaniu o wpis do rejestru zastawów wszczętym przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Umowy o ustanowienie zastawu rejestrowego zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy będą stanowić podstawę wpisu do rejestru zastawów wraz z wnioskiem złożonym po dniu jej wejścia w życie, po dostosowaniu do przepisów niniejszej ustawy.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia

ogłoszenia.

-
- ¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej i ustawę z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze.
  - ²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 48, poz. 554 i Nr 60, poz. 702, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 183, poz. 1538 oraz z 2007 r. Nr 112, poz. 766.
  - ³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 33, poz. 286, z 2005 r. Nr 10, poz. 68, Nr 163, poz. 1362 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i 1218 i Nr 208, poz. 1539 oraz z 2007 r. Nr 99, poz. 662 i Nr 136, poz. 958.
  - ⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1008, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1829 oraz z 2007 r. Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 558.